

RIKSDAGENS SVAR 338/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om domstolspraktik

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagstiftning om domstolspraktik (RP 278/2010 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 41/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av tingsrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tingsrättslagen (581/1993) 3 a, 3 b, 4, 4 a, 14—17 och 19 §, 20 § 2 mom. och 21 § 1 mom.,
av dem 3 a och 3 b § sådana de lyder i lag 1326/1994, 4 a § sådan den lyder i lag 1204/2003, 17 §
sådan den lyder i lagarna 813/2008, 289/2009 och 579/2009, 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 370/1999 och 579/2009, 20 § 2 mom. sådant det lyder i lag 960/2000 och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2005, som följer:

3 a §

Vid tingsrätten kan finnas tingsfiskalstjänster.

Tingsfiskalen ska ha avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt och ha erfarenhet av domaruppgifter.

Hovrätten utnämner tingsfiskalerna. Lagmannen utnämner en tingsfiskal för viss tid.

3 b §

En tingsfiskal kan utan särskilt förordnande utföra alla de uppgifter som en tingsnotarie med stöd av denna lag eller enligt lagmannens förordnande är behörig att utföra.

4 §

Vid tingsrätten kan dessutom finnas tingsnotarier.

Till tingsnotarie kan utnämnas den som har avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt och avlagt domared eller avgett domarförsäkran och som har de personliga egenskaper som behövs för rättskipningsuppgifter samt lämplighet för rättsliga avgöranden.

4 a §

Den som uppfyller behörighetsvillkoren i 3 a § 2 mom. kan utnämnas till tingsfiskal och den som uppfyller behörighetsvillkoren i 4 § 2 mom. kan utnämnas till tingsnotarie, om han

eller hon har utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolkningsmajoritetens språk inom tingsrättens domkrets samt

1) vid enspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Bestämmelser om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaperna för tingsnotarier vid Ålands tingsrätt utfärdas med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) genom förordning av statsrådet.

14 §

Den som har avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt kan ges möjlighet att utföra domstolspraktik i tingsrätten genom att arbeta som tingsnotarie under en viss tid.

Till domstolspraktiken hör två sex månaders praktikperioder. Den första perioden utförs i tingsrätten och den andra i tingsrätten, hovrätten eller förvaltningsdomstolen.

Tingsrätten utser en domare eller tingsfiskal till handledare för tingsnotarien och utarbetar en praktikplan där innehållet i domstolspraktiken anges.

En tingsnotarie kan av grundad anledning beviljas tillstånd att avbryta domstolspraktiken. En avbruten praktikperiod ska slutföras i samma domstol.

Hovrätten tilldelar på ansökan den som utfört domstolspraktik vicehäradshövdingstitel.

15 §

Förordnandet till tingsnotarie utfärdas av lagmannen.

16 §

Tingsnotariens uppgifter ska ordnas så att han eller hon blir förtrogen med tingsrättens verksamhet och får erfarenhet av domaruppgifter.

17 §

Tingsnotarien kan utan särskilt förordnande

1) förrätta vigsel till äktenskap samt i tingsrättens kansli handlägga och avgöra mål som avses i 5 kap. 3 och 14 § i rättegångsbalken och ansökningsärenden, och

2) efter att ha tjänstgjort som tingsnotarie i två månader fungera som ordförande i tingsrätten

a) vid sammanträden med en domare i ansökningsärenden,

b) vid sammanträden med en domare i brottmål, om det inte för något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs annat eller strängare straff än böter eller fängelse i högst två år och svaranden inte har häktats, meddelats reseförbud eller avstängts från tjänsteutövning för något av de brott som avses i åtalet; i dessa fall får dock inte annat eller strängare straff än böter dömas ut,

c) vid sådant skriftligt förfarande som avses i 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997); i dessa fall får dock inte annat eller strängare straff än böter dömas ut, och

d) vid sammanträden med en domare i ärenden som gäller förvandlingsstraff för böter.

Lagmannen får förordna den som tjänstgjort som tingsnotarie i två månader att delta i behandlingen av enskilda mål som

1) ordförande, om det är fråga om ett tvistemål som gäller hyra av bostadslägenhet eller där tvistemålet gäller ett penningbelopp eller en egendom eller fördel, vars värde är högst 20 000 euro,

2) medlem i en sammansättning enligt 2 kap. 1 § 2 mom. eller 2 § i rättegångsbalken,

3) medlem i en sammansättning enligt 2 kap. 3 § i rättegångsbalken,

4) medlem i fall som avses i 6 kap. 1 § i rättegångsbalken eller i 6 kap. 11 § i lagen om rättegång i brottmål, och

5) ordförande i en sammansättning enligt 2 kap. 1 § 1 mom. i rättegångsbalken i brottmål, om det inte för något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs annat eller strängare straff än böter eller fängelse i högst två år och svaranden inte har häktats, meddelats reseförbud eller av-

stängts från tjänsteutövning för något av de brott som avses i åtalet.

En tingsnotarie får inte förordnas att ensam eller såsom ordförande för tingsrätten behandla mål eller ärenden som på grund av sin art eller sin omfattning ska anses vara svåra att avgöra.

19 §

Lagmannen kan skriftligen förordna någon som hör till kanslipersonalen och som har avlagt en ed som motsvarar domareden eller avgett motsvarande försäkran samt har den utbildning som uppgiften kräver och tillräcklig skicklighet för uppgiften att

- 1) i mål enligt 5 kap. 3 § i rättegångsbalken
 - a) meddela tredskodom,
 - b) meddela avgörande om rättegångskostnader med stöd av 21 kap. 8 c § i rättegångsbalken samt meddela dom när svaranden har medgett käromålet, samt
 - c) fatta beslut om att avskriva målet när käranden har återkallat talan och svaranden inte yrkar på avgörande, samt att
- 2) avgöra en ansökan om äktenskapsskillnad med stöd av 25 § 1 mom. i äktenskapslagen (234/1929), om båda makarna har hemort i Finland.

Är ett mål eller ärende som avses i 1 mom. omfattande, oklart eller annars svårt att avgöra, ska det överföras till en tingsnotarie eller en lagfaren medlem av tingsrätten för avgörande.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om andra ärenden utöver i 1 mom. nämnda uppgifter som inte hör till området för rättskipningen och som en medlem av tingsrättens kanslipersonal kan avgöra självständigt i kansliet.

20 §

En tingsfiskal och en tingsnotarie åtalas för tjänstebrott i hovrätten. De som hör till kanslipersonalen åtalas i hovrätten, om det är fråga om ett tjänstebrott som begåtts i en uppgift som avses i 19 § 1 mom.

21 §

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) andra tjänster vid tingsrätten än de som anges i 1, 3, 3 a, 4, 4 a och 13 a § och om behörighetsvillkoren för dem samt om förfarandet vid tillsättning av dem,
- 2) tingsrättens lagfarna medlemmars och andra tjänstemäns uppgifter,
- 3) domstolspraktik i tingsrätten,
- 4) nämndemännen vid tingsrätten,
- 5) tingsrätternas domkretsar,
- 6) övrig verkställighet av denna lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av hovrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hovrättslagen (56/1994) 10 §, sådan den lyder i lag 957/2000, och fogas till lagen en ny 6 a § som följer:

6 a §

Tingsnotarier

Vid hovrätterna kan dessutom finnas tingsnotarier. Tingsnotarierna utnämns av hovrättens president.

Till tingsnotarie vid hovrätten kan utnämnas den som vid sådan domstolspraktik som avses i 14 § i tingsrättslagen (581/1993) har tjänstgjort som tingsnotarie vid en tingsrätt i sex månader. Av en tingsnotarie krävs de språkkunskaper som föreskrivs i 6 § 2 mom. i denna lag.

Hovrättens lagman kan förordna en tingsnotarie att vara föredragande i enskilda mål.

Hovrätten utser en domare, assessor eller fiskal till handledare för tingsnotarien och utarbe-

tar en praktikplan där innehållet i domstolspraktiken anges.

Närmare bestämmelser om domstolspraktik i hovrätten utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Tjänstebrott

En kanslichef, assessor, fiskal och tingsnotarie vid hovrätten åtalas för tjänstebrott i Helsingfors hovrätt. Motsvarande tjänstemän vid Helsingfors hovrätt åtalas för tjänstebrott i Åbo hovrätt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om förvaltningsdomstolarna

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999) 18 och 20 § samt fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

10 a §

Tingsnotarier

Som föredragande vid förvaltningsdomstolarna kan dessutom finnas tingsnotarier. Tingsnotarierna utnämns av förvaltningsdomstolens överdomare.

Till tingsnotarie kan utnämnas den som vid sådan domstolspraktik som avses i 14 § i tingsrättslagen (581/1993) har tjänstgjort som tingsnotarie vid en tingsrätt i sex månader. Av en tingsnotarie krävs de språkkunskaper som föreskrivs i 10 § 2 mom. i denna lag.

Förvaltningsdomstolen utser en förvaltningsrättsdomare eller förvaltningsrättssekreterare till handledare för tingsnotarien och utarbetar en

praktikplan där innehållet i domstolspraktiken anges.

Närmare bestämmelser om domstolspraktik i förvaltningsdomstolen utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Föredragning

Rättskipningsärendena avgörs på föredragning.

Ärendena föredras av en förvaltningsrättsdomare, en förvaltningsrättssekreterare, en tingsnotarie eller en notarie.

20 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Tjänsteåtal

En ledamot, en föredragande och en tingsnotarie vid en förvaltningsdomstol åtalas för tjänstebrott i hovrätten.

Lag

om ändring av 17 a § i äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i äktenskapslagen (234/1929) 17 a § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 572/2008, som följer:

17 a §

Skyldig att förrätta borgerlig vigsel är

2) tingsnotarie som med stöd av tingsrättslagen (581/1993) är behörig att förrätta vigsel, samt

— — — — —

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 kap. 8 § i lagen om rättegång i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) 5 kap. 8 § 1 mom. som följer:

5 kap.

Om väckande av åtal

Stämningen utfärdas av domstolens ordförande eller en tingsnotarie.

— — — — —

8 §

Om målet inte genast avvisas enligt 6 §, ska domstolen utan dröjsmål utfärda stämning.

RSv 338/2010 rd — RP 278/2010 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 1 mars 2011
